

Oponentský posudok na dizertačnú prácu

Téma dizertačnej práce

Design periferie pro interakci s osobním počítačem se zvláštním zřetelem na tělesně postižené s jednou rukou částečně nebo zcela disfunkční

Autor dizertačnej práce

MgA. Ondřej Puchta

Studijní program

Výtvarná umění

Studijní obor

Multimédia a design

Oponent dizertačnej práce

prof. akad. soch. Peter Paliatka

Pracovisko oponenta

STU v Bratislave FA Ústav dizajnu Námestie slobody 19. Bratislava Slovenská republika

Po prečítaní dizertačnej práce Ondřeja Puchtů som nadobudol pocit že sa skutočne nachádzam na priesečníku umenia a vedy v bode na ktorom sa v minulosti zvädzali urputné názorové boje medzi prívržencami vedy a umenia v otázke kde patrí dizajn. Ondřejovi Puchtovi tento spor akoby nič nehovoril, svoju prácu odviedol v rovine zdatného konštruktéra a výborného dizajnéra bez pochybností a váhania kde dizajn patrí. Keď poviem, že svoju prácu napísal ako vyznanie k technickým vedám nebudem preháňať. Áno dizajnérská komunita má vo svojich radoch miesto aj pre tvorcov podobných ako je Ondřej Puchta, ktorých je stále nedostatok. Doktorand v dizertačnej práci poodhalil svoj svet v ktorom sa cíti bezpečne a nachádza inšpiráciu pre svoju tvorbu. Jeho dizertačnú prácu možno rozdeliť do dvoch základných častí, analytická časť a vlastný výskum. Doktorand v analytickej časti odviedol konzistentnú prácu, neodbočoval do nepodstatných periférií, pracoval s historickými údajmi s patričnou úctou inovátora. V analytickej časti sa snaží vysvetliť vývoj klávesnice jej logiku a principiálny vzťah k rôznym jazykom. Vo vývojovej línii klávesnice upozorňuje na zlomový bod, ktorý nastáva v ére digitálnych technológií. V tejto časti dizertačnej práce sa dostáva autor do konfrontácie s inováciami o ktorých začína vážne uvažovať ako o potencionálnom riešení úplne novej koncepcii klávesnice. Ovládať klávesnicu gestami, zvukom alebo pohybom očnej zrenice sú lákavou výzvou. Digitálne technológie dematerializujú náš predmetný svet, autor stál pred rozhodnutím či ísť cestou riešenia v ktorom sa stratí význam tradičnej klávesnice. Rozhodnutie ktorou cestou sa vydať priniesol až vlastný doktorandov výskum. Autor dizertačnej práce si stanovil konkrétneho užívateľa na základe medicínskej štatistiky. Vybral si užívateľa so zdravotným hendikepom úplnej straty hornej končatiny z dôvodu amputácie alebo iného zdravotného dôvodu, ktorý paralyzuje pohyb hornej končatiny. Ďalej si stanovuje cieľ, že funkčná končatina je relatívne zdravá ale môže byť ľavá alebo pravá. Vygenerované užívateľské parametre jasne zadefinovali kontúry projektu. Nasledoval celý

rad ergonomických štúdií, konštrukčných a technologických alternatív a prípravných modelov. Doktorand v tejto etape práce mobilizuje svoje technické schopnosti a vzniká funkčná klávesnica takmer pripravená do výroby. Dizajn klávesnice je decentný, telo klávesnice je kompaktné, rešpektuje v plnej miere ergonómiu, pridáva komfortnú vysúvaciu podložku pod zápästie, ktorá eliminuje rôznu dĺžku prstov užívateľov. Samotné klávesy svojim tvarom reprezentujú konzervatívnejší prístup k dizajnu. Autor dizertačnej práce argumentuje že klávesy v tomto tvarovom prevedení sú z pohľadu ergonómie to najlepšie čo v tejto oblasti bolo zrealizované. Jeho tvrdenie je podložené na skúšobných testoch a anketách užívateľov. Doktorand predkladá ďalšiu klávesnicu, ktorá má progresívnejšie tvarové riešenie ale je nefunkčná, prezentovaná ako dizajnerský model. Jej dizajn je aktuálnejší, tvarovo kompatibilnejší s dizajnom súčasných PC. Polemizovať o rozdielnom chápaní dizajnu predkladaných klávesníc môžeme preniesť do zdĺhavej diskusie. Doktorand vo svojej dizertačnej práci dokázal deklarovať schopnosť uvažovať v interdisciplinárnej rovine. Výsledok jeho práce je o talente so zmyslom pre mikrodetail. Musíme si uvedomiť, že obdobné dizajnerské úlohy vo firmách riešia obrovské tímy s technologickou a ekonomickou podporou. Dizertačnú prácu v teoretickej aj v praktickej rovine je potrebné chápať ako východisko pre ďalší tvorivý proces autora dizertačnej práce ale aj poučenie pre širšiu dizajnersku komunitu.

Doktorandská práca je prínosom pre študijný obor Multimédia a design z hľadiska využitia teoretických aj praktických poznatkov doktoranda MgA. Ondřeja Puchtů. Po úspešnej obhajobe dizertačnej práce odporúčam MgA. Ondřejovi Puchtovi udeliť titul PhD.

V Bratislave 9.6.2018

prof. akad. soch. Peter Paliatka